Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2024/6300

22.10.2024

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

over versie 2024 van het meerjarig uitvoeringsplan voor het Europees maritiem éénloketsysteem

(C/2024/6300)

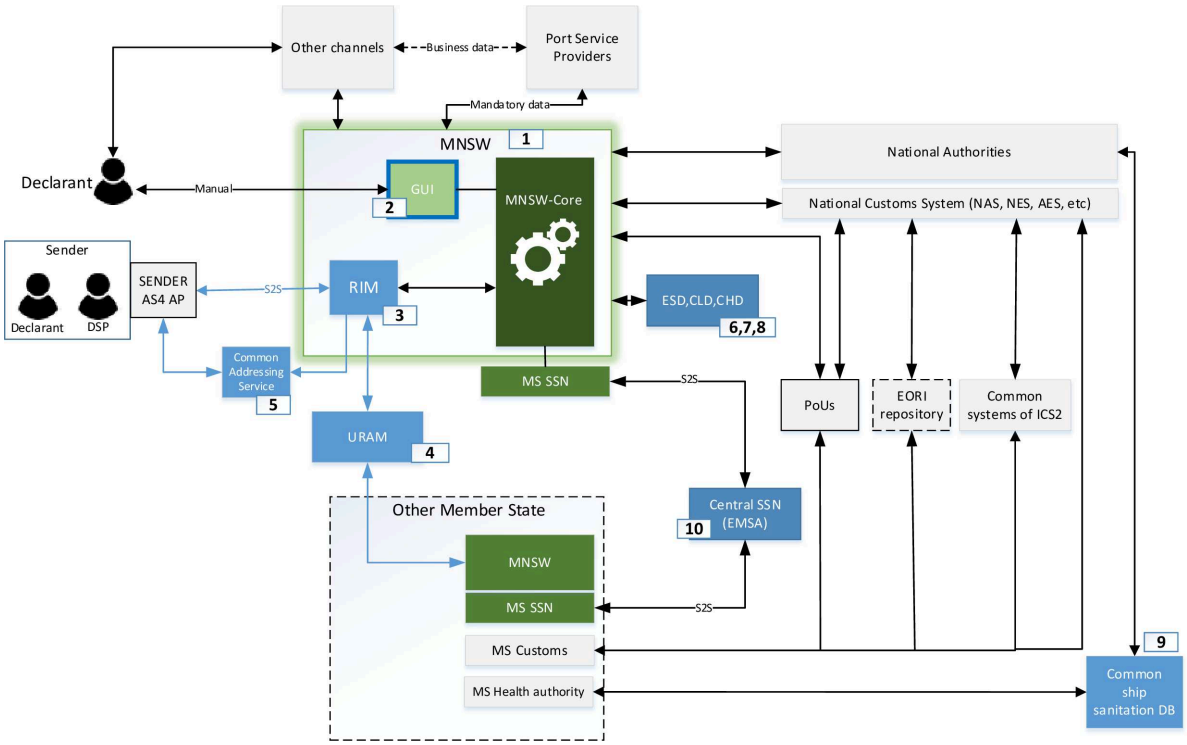
1. Achtergrond

De verordening tot instelling van een Europees maritiem éénloketsysteem ([1]) (EMSWe-verordening) is gebaseerd op het bestaande netwerk van nationale maritieme éénloketsystemen (MNSW's) en stelt een gemeenschappelijke, interoperabele omgeving vast waarin schepen bij een havenaanloop informatie aan de wal moeten melden. De verordening verleent de Commissie de bevoegdheid om een gestandaardiseerde dataset op te stellen waarin alle meldingsverplichtingen zijn opgenomen en om gemeenschappelijke interfaces en diensten voor de MNSW's te ontwikkelen en te onderhouden. De verordening wordt van toepassing op 15 augustus 2025. Dit meerjarig uitvoeringsplan wordt jaarlijks bijgewerkt overeenkomstig artikel 19 van de EMSWe-verordening, na de nodige raadpleging van nationale deskundigen. De eerste versie van dit document werd door de Commissie goedgekeurd in 2021 ([2]) en vervolgens bijgewerkt in 2023 ([3]).

2. IT-architectuur van het EMSWe

Het EMSWe vormt een gedecentraliseerde omgeving op basis van een netwerk van MNSW's. Elk van die MNSW's bevat i) een geharmoniseerde interfacemodule voor meldingen (RIM) voor system-to-system-communicatie en ii) een grafische gebruikersinterface (GUI) voor user-to-system-communicatie van meldingsverplichtingen door melders. De omgeving wordt aangevuld met gemeenschappelijke diensten zoals i) een gebruikersregistratie- en toegangsbeheersysteem van het EMSWe (URAM), ii) gemeenschappelijke databanken en iii) een gemeenschappelijke digitale poort (CAS).

EMSWe-architectuur op hoog niveau rond één MNSW

Bovenstaande figuur toont de architectuur op hoog niveau van het EMSWe vanuit het perspectief van een lidstaat, met inbegrip van de interactie van het MNSW met melders, aanbieders van datadiensten en de systemen van de instanties van de lidstaten.

([1]) PB L 198 van 25.7.2019, blz. 64.
([2]) PB C 299 van 27.7.2021, blz. 3.
([3]) PB C, C/2023/100, 6.10.2023.

De componenten zijn:

Onderdeel	Beschrijving	Artikelen
1	MNSW	Artikel 2, lid 3
2	GUI	Artikel 2, lid 9, en artikel 6, lid 4
3	RIM	Artikel 2, lid 4, en artikel 6, lid 1
4	URAM	Artikel 12, leden 1, 2 en 3
5	CAS	Artikel 2, lid 10
6	Scheepsdatabank van het EMSWe (ESD)	Artikel 14
7	Gemeenschappelijke locatiedatabank	Artikel 15
8	Gemeenschappelijke Hazmat-databank	Artikel 16
9	Gemeenschappelijke databank scheepshygiëne	Artikel 17
10	SafeSeaNet (nationaal en centraal SSN-systeem)	Artikel 8, lid 4

3. **Vaststelling van secundair recht**

Tot nu toe heeft de Commissie de volgende secundaire handelingen vastgesteld:

— Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/205 ([4]) tot vaststelling van de EMSWe-dataset;

— Uitvoeringsverordening (EU) 2023/204 ([5]), die de eerste reeks specificaties en regels bevat voor de geharmoniseerde elementen van de MNSW's en voor drie gemeenschappelijke databanken van het EMSWe ([6]);

— Uitvoeringsverordening (EU) 2023/2790 ([7]) tot vaststelling van specificaties voor de RIM en het URAM-systeem.

Die drie secundaire handelingen moesten uiterlijk 15 augustus 2021 zijn aangenomen. Door verschillende omstandigheden zoals de COVID-19-pandemie en de toegenomen technische complexiteit, waardoor deskundigen van de lidstaten uitgebreid moesten worden geraadpleegd, is die termijn echter te ambitieus gebleken. De laatste handeling is uiteindelijk aangenomen op 14 december 2023. Om de uitvoering van de EMSWe-verordening te versnellen, is de Commissie met de hulp van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA) en in nauwe samenwerking met de lidstaten en de sector toch met de voorbereiding van de belangrijkste gemeenschappelijke componenten (RIM en URAM) en de leidraad voor de uitvoering van berichten (MIG) begonnen vóór de vaststelling van bovengenoemde secundaire wetgeving (zie punt 5 voor meer bijzonderheden).

De planning voor andere secundaire handelingen is als volgt:

— bijwerken van de EMSWe-dataset ([8]) (gepland voor 2024);

— bepalen van de specificaties van de CAS (gepland voor 2025);

— bepalen van de specificaties van de gemeenschappelijke databank scheepshygiëne (gepland voor 2025);

([4]) PB L 33 van 3.2.2023, blz. 24.
([5]) PB L 33 van 3.2.2023, blz. 1.
([6]) De in bijlage I bij Uitvoeringsverordening (EU) 2023/204 bedoelde spreadsheetmodellen worden momenteel ontwikkeld door het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA); volgens de planning moeten ze beschikbaar zijn tegen het derde kwartaal van 2024.
([7]) PB L, 2023/2790, 18.12.2023.
([8]) De Commissie werkt de EMSWe-dataset regelmatig bij overeenkomstig artikel 3, lid 3, met de technische hulp van het EMSA.

— opstellen van een lijst van relevante informatie die moet worden hergebruikt en beschikbaar gesteld voor een volgende havenaanloop (nog te bepalen) ([9]).

4. **Strategie voor betrokkenheid van belanghebbenden**

Om te waarborgen dat deskundigen van de lidstaten en het bedrijfsleven op transparante wijze en ruim van tevoren worden geraadpleegd, heeft de Commissie in 2023 een deskundigengroep opgericht: de coördinatiegroep van het Europees maritiem éénloketsysteem (ECG). De leden van de ECG zijn de nationale coördinatoren voor het EMSWe, zoals bepaald in artikel 18 van de EMSWe-verordening. Ook de belangrijkste sectororganisaties worden als waarnemers in de groep uitgenodigd. De deskundigengroep komt regelmatig bijeen en maakt het voor de Commissie mogelijk om de ontwikkelingen te volgen en de vooruitgang te bespreken. Hij biedt de lidstaten ook een forum om beste praktijken uit te wisselen.

Omdat de EMSWe-verordening betrekking heeft op verschillende in- en uitgangsformaliteiten, raadpleegt de Commissie ook vaak deskundigengroepen op het gebied van douane, zoals de Groep coördinatie elektronische douane en/of de Groep douanezaken (geleid door DG TAXUD). De Commissie raadpleegt die groepen van douanedeskundigen tijdens gezamenlijke vergaderingen.

Om een continue interconnectie en interoperabiliteit tussen het EMSWe en het systeem voor de uitwisseling van maritieme informatie van de EU (SafeSeaNet) te waarborgen, informeert de Commissie ook de stuurgroep op hoog niveau voor het beheer van het maritieme digitale systeem en de digitale maritieme diensten (HLSG), die bevoegd is voor alle wijzigingen van het SafeSeaNet-systeem.

5. **Tijdschema voor het ontwikkelen en testen van gemeenschappelijke componenten en diensten**

Interfacemodule voor meldingen (RIM)

Na het uitbrengen van versie 1.0 in augustus 2022, werd in december 2023 de bijgewerkte versie 3.0 van de RIM uitgebracht. Versie 3.0 bevat extra functionaliteiten en waarborgt dat de RIM voldoet aan de specificaties in Uitvoeringsverordening (EU) 2023/2790. De lidstaten hebben alle documentatie gekregen die nodig is om de RIM in hun MNSW te integreren. Met de steun van de Commissie moeten ze eerst conformiteitstests uitvoeren om na te gaan of de RIM correct in het MNSW geïntegreerd is. Vervolgens moeten ze tests uitvoeren en zorgen voor de noodzakelijke integratie met andere betrokken autoriteiten. Vervolgens moeten ze samen met belanghebbenden uit de sector de verbindingen en processen van hun volledige MNSW testen.

Als aanvulling op de werking van de RIM heeft het EMSA in nauwe samenwerking met de Commissie, de scheepvaartsector en de lidstaten een MIG ontwikkeld en ter beschikking van de lidstaten gesteld in december 2023. In de MIG worden de berichten (formaliteiten en antwoorden) beschreven die via de RIM tussen de afzenders en de MNSW's moeten worden uitgewisseld, zoals vereist op grond van artikel 2 van Uitvoeringsverordening (EU) 2023/2790. Sindsdien heeft het EMSA de MIG verder verfijnd en werkt het aan de technische weergave van de MIG-formaliteiten en -antwoorden (XML-schemadefinitiebestanden – XSD). Verwacht wordt dat de Commissie in samenwerking met het EMSA ook de MIG met technische berichtenspecificaties voor gebruik in de sector zal publiceren aan het einde van het derde kwartaal van 2024 en die regelmatig zal onderhouden.

Gebruikersregistratie- en toegangsbeheersysteem van het EMSWe (URAM)

Samen met de RIM heeft de Commissie in december 2023 een gemeenschappelijk gebruikersregistratie- en toegangsbeheersysteem (URAM) opgezet en beschikbaar gesteld om de authenticatie te vergemakkelijken van verzenders (melders en aanbieders van datadiensten) die verbinding maken met de RIM van een lidstaat. De centrale diensten van het URAM zijn beschikbaar gesteld in een conformiteitstestomgeving waar de lidstaten integratietests kunnen uitvoeren voor verbindingen en interacties tussen hun RIM en de URAM-diensten. De lidstaten beheren de authenticatie in hun GUI overeenkomstig de regels van Verordening (EU) nr. 910/2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt (eIDAS-verordening) ([10]).

([9]) Het EMSA zal een haalbaarheidsstudie uitvoeren om gegevenselementen voor mogelijk hergebruik in kaart te brengen, rekening houdend met eventuele beperkingen en voorwaarden die worden opgelegd door de onderliggende wetgeving en regels betreffende de bescherming van persoonsgegevens en commercieel gevoelige gegevens. Zodra die gegevens zijn gedefinieerd, moeten SafeSeaNet en zijn mechanismen en interfaces voor gegevensuitwisseling (met inbegrip van de nodige beveiligingsmaatregelen en documentatie) misschien een upgrade krijgen om het bredere hergebruik en de uitwisseling van gegevens tussen MNSW's mogelijk te maken.

([10]) PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73.

Gemeenschappelijke digitale poort (CAS)

De vaststelling van de specificaties van de CAS zoals voorgeschreven in artikel 13, lid 2, van de EMSWe-verordening, is gepland tegen het einde van 2024. De ontwikkeling van deze dienst zal naar verwachting van start gaan nadat de RIM volledig is ingevoerd.

Databanken

De scheepsdatabank van het EMSWe, de gemeenschappelijke locatiedatabank en de gemeenschappelijke Hazmat-databank worden momenteel door het EMSA ontwikkeld zoals gepland. De systeeminterfacegids (SIG) voor alle drie de databanken is door het EMSA afgerond en openbaar beschikbaar gesteld in mei 2024 ([11]). De ontwikkeling van de databanken zal naar verwachting worden voltooid aan het einde van het derde kwartaal van 2024, wanneer het EMSA klaar zal zijn om inbedrijfsstellingsproeven uit te voeren met de lidstaten.

De invoering van de databank scheepshygiëne bevindt zich nog in de planningfase en de start van de werkzaamheden voor het opstellen van de specificaties is gepland in 2025. Zodra die databank beschikbaar is, zal ze door de bevoegde gezondheidsautoriteiten van de lidstaten worden gebruikt om onderling gegevens uit te wisselen in de backoffice van het MNSW.

Gedetailleerd tijdschema

Gemeenschappelijke componenten en diensten	Status	Basisscenario									
		2024		2025				2026			
		Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
RIM											
RIM v2.0 met afzendervalidatie	Klaar										
RIM v3.0 met syntaxvalidatie ([1])	Klaar										
RIM v3.1 met versterkte semantische validatie		X									
MIG v1.0 en berichtenschema's		X									
(*) Integratie en testen door de lidstaten		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
URAM											
Centrale authenticatiedienst	Klaar										
Centraal register	Klaar										
(*) Integratie met de RIM van de lidstaten ([2])		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
CAS											
Opzetten van centrale knooppunten			X	X							
(*) Integratie en testen door de lidstaten				X	X	X	X	X	X	X	X
Scheepsdatabank van het EMSWe (ESD)											
Referentiedataset en SIG	Klaar										
Ontwikkeling centrale databank		X									
(*) Integratie met systemen van de lidstaten		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

([11]) http://emswe-db-sig.emsa.europa.eu/.

Gemeenschappelijke componenten en diensten	Status	Basisscenario									
		2024		2025				2026			
		Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Inbedrijfstellingsproeven			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gemeenschappelijke locatiedatabank											
Referentiedataset en SIG	Klaar										
Ontwikkeling centrale databank		X									
(*) Integratie met systemen van de lidstaten		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Inbedrijfstellingsproeven			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gemeenschappelijke Hazmat-databank											
Referentiedataset en SIG	Klaar										
Ontwikkeling centrale databank		X									
(*) Integratie met systemen van de lidstaten		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Inbedrijfstellingsproeven			X	X	X	X	X	X	X	X	X

(*) De integratie en de conformiteitstests van gemeenschappelijke componenten en centrale diensten zijn afhankelijk van de beschikbaarheid en de nationale planning van elke lidstaat.
([1]) RIM ontwikkeld conform de specificaties.
([2]) De centrale diensten van het URAM zullen beschikbaar zijn voor acceptatietests tijdens de integratie met de RIM van de lidstaten. Na de tests zullen URAM-diensten beschikbaar zijn in de productieomgeving.

6. **Toepassing van de verordening**

De **werkzaamheden van de Commissie zijn gevorderd in overeenstemming met de bijwerking van het meerjarig uitvoeringsplan van 2023** ([12]), met name op drie gebieden: i) de vaststelling van de specificaties van de RIM en het URAM, ii) het uitbrengen van RIM-versie 3.0 en iii) de beschikbaarheid van URAM-diensten, waardoor met de invoering op nationaal vlak kan worden begonnen.

Van de kant van de Commissie zijn **vanaf de tweede helft van 2024** tests van gemeenschappelijke componenten en centrale diensten (met uitzondering van de gemeenschappelijke databank scheepshygiëne en de CAS) met de systemen van de lidstaten beschikbaar; ze zullen worden uitgevoerd op basis van de beschikbaarheid en paraatheid van de lidstaten.

Van de kant van de lidstaten zijn **sommige** lidstaten **geleidelijk begonnen** met de uitvoeringsactiviteiten die onder hun verantwoordelijkheid vallen, terwijl andere lidstaten langzamer vorderen dan oorspronkelijk gepland, mede gezien de hierboven beschreven vertragingen. Verwacht wordt dat de invoering niet tussen de lidstaten zal worden gesynchroniseerd en zal plaatsvinden over een periode van maximaal 18 maanden vanaf 15 augustus 2025, de toepassingsdatum in de EMSWe-verordening. De Commissie zal de uitvoering van de verordening blijven monitoren aan de hand van onderzoeken en nauwe samenwerking met de nationale coördinatoren. De Commissie zal de lidstaten ook op technisch en bedrijfsniveau ondersteunen om te waarborgen dat de gemeenschappelijke componenten en centrale diensten in alle MNSW's correct en snel worden geïntegreerd en getest.

([12]) PB C, C/2023/100, 6.10.2023.